

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lerna Malorum Omnium; Sive Gravitas, Et Damna Peccati Mortalis

Arias, Francisco

Monachii, 1648

Cap. XX. De cæcitate, quam adfert peccatum mortale circa breuitatem, & circa vtilitatem bonorum temporalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46756)

De cecitate, quam affert peccatum mortale circa vite brevitatem, & circa vilitatem bonorum temporalium.

C A P. XX

QVamuis peccatum mortale magnam, ut ostendimus, cecitatem ad bene cognoscendas, sentiendasque res virtutis, ad animarum salutem spectantes, gignat; tamen eam in specie permagnam gignit circa cognitionem, verumque iudicium de brevitatem humanæ vitæ; cum enim sit brevissima, videtur homini valde longa; & cum exiguo tempore prætereat, ipse sibi persuadet, multos annos duraturum se, visurumque multas generationes; & cum vitæ finis admodum vicinus sit, ipseque velocissimè eò curret, videtur sibi longissimè inde abesse, & valde tardè illuc tendere. Hoc cæcum peccatoris iudicium à peccatis, passionibusque proficiscens, divina Scriptura multis in locis testatur. *a Non est*

K

Deus.

a Psal. 9. 5.

Deus, inquit David, *in conspectu peccatoris*, ideoque *inquinata*, & peccati corrupta *sunt opera eius*: Et hic talis ex falsa persuasione *dixit*, affirmavit que in corde suo: *Non movebor*, ne deiciar toto vitæ meæ tempore, quod valde longum futurum, & in multis *generationes* duraturum est, de prosperitate, in quâ sum, perseverabo *in fine malo*, quod mihi quisquam interire possit. Ex hac falsâ persuasione oriuntur consilia, quæ homines in futurum tempus capiunt, dicentes, se hæc, & illa itinera, & nauigationes ad has, & illas prouincias, ac regiones suscepturos, has, & illas dignitates, officiaque adepturos, suos redditus aucturos, bonaque sua usq; ad certam summam cumulatueros, talem morum mutationem cum tempore facturos, talem statum, vitæque institutum amplexturos, & alia id genus, pollicentes sibi sufficientem vitam ad omnia, quæ sibi imaginantur. Hæc fuit stultitia illius diuitis Evangelici, qui cum magnam

gnam messem fecisset, & abundè aliorum bonorum congregasset, ratus se per diu victurum, multosque annos illis fruiturum, animæ suæ, hoc est, sibi ipsi dixit: *a Habes multa bona pro sustentatione tuâ posita in annos plurimos; requiesce, comede, bibe, epulare;* securus enim esse potes, nihil tibi defore. Fuitque adeò falsa imaginatio, vt eadem nocte, quâ ita secū raticionabatur, audiuerit sententiam, quæ per inspirationem aliquam, vel per Angelum, Dei nomine ipsi denunciata est, dicentem: *Stulte, hac nocte animam tuam repetent à te, vt iudicium damnationis contra eam fiat: qua autem parasti, cuius erunt? clarum est, tua non fore; neque ijs, vti putabas, frui poteris. Hoc idem accidit alteri diuiti, qui, vt Ecclesiasticus ait, b locupletatus est parcè agendo, & existimans se diu victurum, bonisque cumulatis cum tempore fruiturum, dixit: Inuèni requiem mihi, & nunc manducabo de bonis meis.* Fuitque spes eius

K 2 vana

a Luc. 12. 19. b Eccl. 11. 28.

vana, & fallax persuasio; quia tempus
 vitæ eius citò præterijt, quod nesciebat
 quàm breue futurum esset, & cum mors
 aduenisset, alijs, quæ congregauerat,
 reliquit. Hæc est cæcitas, & error pec-
 catorum, qui putant se diu victuros
 bonis, quæ possident, per multos an-
 nos fruituros, & cordis sui imaginatio-
 nes, desideriaque impleturos: contra
 quos Sanctus Iacobus Apostolus,
*Ecce, inquit, ne fallamini, qui dicitis:
 hodie, aut crastino ibimus in illam ciuita-
 tem, & faciemus ibi quidem annum, &
 mercabimur, & lucrum faciemus; ita de
 futuris rebus statuitis, ac si vitam in
 manu vestrà haberetis, & tempus ve-
 stræ voluntati subiectum esset, cum ta-
 men verè ignoretis. quid erit in crastino,
 neque vel vnum diem certum habe-
 tis. Quæ est enim vita vestra? vapor est
 ad modicum parens; & deinceps extermin-
 nabitur. Ideoque dicere debetis: Si
 Dominus voluerit, si Domino fuerit vi-
 sum, si dante Domino vixerimus, facie-*

m. 14

a Iacob, 4. 13.

mus hoc, aut illud; omnia in providentiam, & beneplacitum diuinum referentes. Tanta hæc cæcitas est, quâ peccator sibi imaginatur, persuadetque, vitam longam esse, & multos sibi restare annos, quibus victurus sit, ut sæpè etiam, dum moritur, iam amisâ facultate naturali, consumptis viribus, & vitalibus spiritibus extinctis, non inducat animum credere, se mori, imò imaginetur sibi, persuadeatque, se provicturum. Depingit Sanctus Gregorius hanc peccatoris cæcitatem, & miseram conditionem, dicens: *a Sic cæcitate insensibili cordis oculus reprobis per peccatum clauditur, ut aterna luci nullatenus intendant. Unde fit, ut sæpè iam corpus molestiâ quatiatur, & vicina mors virtutem vitalis spiritus incidat, nec tamen curare, quæ mundi sunt, desinant: relinquenda omnia, quasi possidenda, disponunt; quia spes viuendi non frangitur, etiam cum vita terminatur. Iam ad iudicium trahuntur per sententiam; & tamen*

K 3

adhus

a D. Greg. l. 8. mor. c. 7.

adhuc habendis rebus inhaerent per curam
 Durâ enim, & peccato cæcâ mente
 esse mors longè creditur, etiam cum sen-
 tur. Ita S. Gregorius. Atque hoc ca-
 cum, & erroneum peccatoris iudicium
 summè animæ nocet: hinc enim fit, ut
 amorem, curamque suam in huius vitæ
 rebus collocet, ijsq; acquirendis, con-
 seruandis, & augendis studeat, suam
 in illis voluptatem quærens. Et haec
 bonorum temporalium cupiditas, amor,
 & delectatio, innumerabilium pecca-
 torum causa existit: nam, ut Apосто-
 lus loquitur, *radix malorum omnium est
 cupiditas*. Hinc quoq; fit, ut non amet,
 nec desideret cælestia bona, nec ijs de-
 lectetur: certum enim est, quò quis
 magis amat terrena, hòc eum minùs
 amare, minorisque facere cælestia; &
 quò plùs delectatur bonis mundanis,
 hòc remotiorem esse ab amore Dei,
 magisque sine gustu, & spe cælestium
 bonorum. Ita idem S. Gregorius, *a*
Dum præsens, inquit, vita breuitas quasi
diu

a D. Greg. l. 7. mor. c. 14.

diu perseveratura diligitur, ab aternâ spe
animus frangitur, & delectatus præsentibus,
desperationis suæ caligine reuerberatur. Aliud
indidem malû, ac damnum grauissimum oritur,
quod est pœnitentiâ, vitæque emendationem differre.
Cum enim putet se diu victurum, persuadet sibi,
se tempus ad omnia habiturum; & sic manet in
commisiss mortalibus peccatis, in ijsque
moritur sine pœnitentiâ, quam agere cogitabat;
id quod Sapiens dicit: *a* Quia nō profertur citò
contra malos mortis, damnationisque sententia,
absque timore ullo filij hominum perpetrant mala,
& in illis perseverant. Rursum: *b* Cordurum
in impietate, malè habebit in novissimo.
Ad sanandam hanc peccati cæcitatem, & damna,
quæ inde existunt, impedienda, diuina Scriptura
nos docet, prædicat, & eorum, quæ quotidie
videmus, experienciâ confirmat, vitam præsentem
breuissimam, valdeque exiguæ durationis esse,
præter quàm

K 4 quod

a Ecclesiast. c. 8, 11. *b* Eccl. 3, 27.

quod incerta est, itaque incerta, ut
 vnus quidem horæ securitatem ha-
 beat in futurum. Duos terminos hu-
 mana vita habet, vnū secundum pro-
 uidentiam, æternamque ordinationem
 Dei, qui determinauit tempus, dies,
 horas, quas quisque victurus est; & hic
 terminus nec abbreviari potest, nec
 prolongari: alter terminus est secun-
 dum causas naturales complexionis,
 ac dispositionis vniuscuiusque, & se-
 cundum causas morales meritorum,
 bonorum virtutis, aut demeritorum
 malorum peccati; & secundum hunc
 terminum vita abbreviari potest, &
 prolongari: multi enim qui naturalem
 dispositionem ad diu viuendum habe-
 bant, citò moriuntur; & multis alijs
 Deus filum vitæ propter ipsorum pec-
 cata præcîdit, ut diuina Scriptura non
 paucis in locis testatur. Considerata
 secundum hunc vtrumque terminum
 vita hominis, summam breuitatem,
 valdeque paruum durationem habet.
 Ita Iob loquens de termino, quem ha-
 bet

bet vita secundum Dei ordinationem, ait: *a Breues dies hominis sunt; numerus mensum, quibus viuet, apud te, Domine, est, constituisti terminos vitæ eius, quos præterire non poterit.* Et quàm breues sunt hi dies, quos illa tam citò finit? Respondet idem Sanctus: *b Dies vitæ meæ velocius transierunt, quàm à texente tela succiditur, & consumpti sunt, absque ullâ recuperandi eos, vel ad ipsos redeundi spe: Memento, Domine, quia velut ventus citò transiens est vita mea in hoc mundo.* Quemadmodum homines amatores iniquitatis, propter cæcitatem, in quâ sunt, & quia æternitatem, bonaque æterna non considerant, falsò iudicant, vitam præsentem longam, & transitoria bona digna esse, quæ æstimentur, amenturque; sic homines iusti, quia diuino lumine considerant, & contemplantur vitam æternam, infinitam cælestium bonorum durationem, & infinitam Dei maiestatem ac magnificentiam, verè iudicant,

K s vitam

a Iob 14. 5. b Iob 7. 6.

vitam præsentem esse vnum momentum, & vnum punctum, & mortem corporalem proximè imminere, eamque quotidie expectant. Si enim bene aliquam re iudicandum, sentiendumque sit, oportet intellectum superiorem, aliarum maiorum rerum cognitionem habere; & hoc in sanctis hominibus, res cælestes lumine supernaturali contemplantibus reperitur; qui intellectum superiorem, transcendentem res huius vitæ, & sensum maiorum rerum, vident esse æternæ, habent; adeoque iudicant, ac sentiunt magnam cum claritate, & efficacia, humanæ vitæ breuitatem, & quantam ratione diuina Scriptura dicat, illam transire velut vmbra, & velut somnum, & euanescere instat spumæ, & consumi, tanquam paululum aquæ cadentis in terram. Explicat hoc S. Gregorius istis verbis: *Sancti viri, quia ad æterna cor eleuant, quam breue sit, quod sine clauditur, perscrutant: cumque infinitatem perennitatis aspiciunt.*

a D Greg. l. 8. mor. c. 12.

ciunt, neque iam pro magno desiderant, quicquid finis angustat. Hæc cognitio, & hoc verum iudicium de vitæ huius breuitate, res admodum accepta, grataq; Deo, & homini iusto magni apud eundem Deum meriti est, quia vult Dominus rem quamlibet æstimari id, quod est, & cum humana vita sit breuissima, eam talem iudicari, haberiq; & quia ex hac cognitione concipit anima magnum rerum omnium temporalium, tanquam vilium, & transitoriarum, minimæque durationis rerum contemptum; siquidem quatenus eas possidet, non diutiùs, quàm ipsius vita, durant. Et per hunc contemptum refecat à corde radicem omnium vitiorum, qui est inordinatus rerum huius vitæ amor. Sumit hinc præterea magnum animum ad elaborandum in virtute, bonæque vitæ, & sanctis operibus inuigilandum. Cum enim iudicet, ac sentiat, tempus vitæ breue esse, non vult illud perdere, nec sinere frustra labi, ideoque sine cessatione fructum

inde capere laborat. Et cum cognoscit mortē, præterquam quod incerta est admodum vicinam esse, semper ea expectat, seque ad illam per orationem, meditationem, Sacramentorum frequentiam, nec non per mortificationem, ac virtutum exercitium disponit. Atque hoc est *semper vigilare*, ut Christus ait, quia *nescimus mortis diem, neque horam.*

De damno, quod importat peccatum mortale, maculando animam, eiq; suam pulchritudinem auferendo.

C A P. XXI.

Quemadmodum macula corporalis est, quâ corpus maculatur, & conspurcatur, sic est macula spiritualis, quâ maculatur, & contaminatur anima. Hæc macula est peccatum. Veniale imperfecta macula est, & quæ animam ex aliquâ parte maculat: a sed

a S. Th. 1. 2. q. 89. a. 1.